GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **Nro. 145.** 20. Grudnia 1824.

Wiadomości kraiowe.

Uwiadomienia
C. K. Rządu kraiowego.

C. K. Rząd kraiowy nadał urząd Registranta przy Urzędzie Cyrkołowym Sanockim Janowi Kantemu Dulewskiemu, dotąd Akcessyscie przy Regestraturze Guberniialney.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Kongres Kolumbiyski upoważnił Rząd do wybudowania 50 szalup kanonierskich dla obrony brzegów i użycia 300,000 piastrów na poprawienie twierdz nadbrzeżnych i założenie nowych szańców.

Podług listu z Arequipa z d. 18. Lipca, załatwiono spór pochodzący zwłożoney grabież tu na Francuzką własność w Peru. Władze rojalistyczne w Peru, powróciły okręt Francuski la Vigie przez korsarza Król. Quintanillę zabranego, a eskadra Francuzka będąca także na stanowisku oddała zabranego korsarza Quintanillę, poczem wspomniona grabież została zniesiona.— Kontr-Admirał Rosamel przybył w d. 15. Lipca na brzegi Chiliyskie z małą swoią eskadrą dla obrony handlu Francuzkiego na morzu południowem.

Północno - Amerykański Kommodor Porter, wyyść ma niebawem pod żagle z okrętami będącemi pod iego rozkazami. Celem iego podróży iest ściganie rozboyników morskich na odnodze Mexykańskiey, iakoteż tych okrętów, które także przeciwko nowym i więcey surowym przepisom Północno - Amerykańskim prowadzą handel niewolnikami.

Podług wszystkich sprzecznych wieści, które względem Jenerała Olanety rozeszły się, okazuie się teraz, że z Wice-Królem Lazerną iest w otwartey woynie, i że kroki nieprzyiacielskie między nim a Hiszpańskim Jenerałem Valdez poczęły się w upłynionym miesiącu Lipcu.

Portugaliia i Brazyliia.

Jenerał Brazyliyski Lima, dowiedziawszy się, że część rozproszonych żołnierzy pokonanego niedawno buntownika Carvalho zebrała się znowu wewnątrz kraiu pod Limeiro, wysłał przeciwko nim 600 ludzi, i kazał ich więcey iak 100 mil gonić.

Lord Cochrane Maranhao, opuścił w d. 9. Października zatokę Pernambukską. Dokąd popłynął, nie wiadomo, iedni wysełaią go do Angola lub Mozenlique (posiadłości Portugalskich na brzegach Afrykanskich) inni mniemaią, że udał się na obeyrzenie prowincyy północnych.

W Pernambuku rozeszła się wieść, iakoby stronnicy Carvalha ogłosili w Soara Rzeczpospolitę i zatknęli nową, czerwoną i białą chorągiew. W Pernambuku wracało zaufanie; z zewnątrz przybywały dostawy i handel się ożywiał.

Gazeta nadworna Lizbońska, z d. 2. Listopada, zawiera uwiadomienie Wydziału zdrowia z d. 22. Października tey treści, iż Konzulowie Portugalscy w Nowym Yorku, i Filadelfii, listami urzędowemi z d. 4. Września i 30. Sierpnia donieśli, że w Charlestonie i Nowym Orleanie pokazała się żółta gorączka; w skutek tego, wszystkie ztamtąd i z sąsiednich portów przybywaiące okręty powinny ulegać nayściśleyszey kwarantannie.

Hiszpaniia.

Gwiazda donosi z Madrytu z d. 25. Listopada: »Król, który ciągle mieszka w Eskuryialu, cierpi od d. 13. Listopada to mniey to więcey na podagrę. Od tegoto dnia wychodził codziennie bulletyn o zdrowiu Królewskiem. W d. 25. Listopada donosi, iż Monarcha zupełnie wyzdrowiał. — Półwysep i wszystka Europa ze wstrętem powzięła wiadomość o zgrozach zaszłych w Lipcu 1823 w twierdzy Korunnie. Buntownicy, czyli tak zwani konstytucyioniści odebrali życie 51 swym współobywatelom, iż byli wiernymi swemu Królowi. Tak bezbożny zamach nie powinien uyść bez kary. Teraz zapadł wyrok na zbrodniarzy. Dziewięciu herszców wskazano na szubienicę; ieden z tych, szewc, ieszcze pod szubienicą śpiewał: *Tragala!*

Rozporządzenie Król. nakazuie wszystkim

)(

poddanym Króla Jego Mości, bez różnicy płci i osób wydać Jeneralnemu Nadintendentowi policyi, wszystkie książki, pisma ulotne, ryciny, karykatury i t. p. które od d. 1. Stycznia 1820 przez rewolucyionistów były wprowadzone. Król Jego Mość raczył naznaczony do d. 9. Czerwca r. b. termin dla przeczyszczenia urzędników woyskowych i cywilnych przedłużyć. Prowizorycznie pobierać będą połowę płacy.

Monitor donosi z Badajoz z d. 13. Listopada: »Dzisiay rano opuściła Francuzka załoga tę twierdzę, gdzie po sobie zaszczytną zostawiła pamięć. Jenerał Hrabia d'Adbemar, wyszedł na czele woysk swoich do Kadyxu. Jeneralne sztaby artyleryi i inżynieryi i różne administracyie, udadzą się, wprost do główney kwatery do Burgos pod sprawą Majora Wice-Hrabi de Barrès du Molard, który dowodził artyleryią w tey twierdzy podczas osadzenia iey przez woysko Francuzkie. Hiszpański Kommendant placu, przy wyyściu woysk Francuzkich z tuteyszéy twierdzy, wydał na zaszczyt tegoż woyska odezwę.

Z Barcelony donoszą pod d. 17. Listopada: Sądzą powszechnie, że Francuzi oprócz Barcelony i Figueras zaymować będą Lerydę i Kardonę, dla wspierania linii nad Ebrem. W Barcelonie spodziewaią się świeżych woysk Francuzkich i przygotowuią klasztory na ich przyięcie.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 24. z. m. były u Dworu pokoie i Monarcha dał posłuchanie P. Peel i P. Canningowi. P. Straitford, Canning i Sir Charles Bagot ucałowali rękę Królewską iako mianowani Posłowie do Petersburga i Bruxelli. — Sir Charles Stuart z powodu swego odwołania z Paryża miał uroczyste posłuchanie. — P. Chad ze względu swego mianowania w szczególnem poselstwie do Drezna, był Królowi przedstawiony.

Katolicy miewaią w Dublinie częste zgromadzenia, i zdaią się czynić naywiększe usiłowania, aby na następuiącem posiedzeniu Parlamentu utrzymać emancypacyią. Tymczasem czytamy w Kuryierze list z Dublina, w którym położenie Irlandyi wystawione nader niepokoiące. Obadwa stronnictwa są bardziey iak kiedy przeciwko sobie roziątrzone, i nie zdaie się, aby nieszczęściu tey wyspy emancypacyia katolików zaradzić mogła.

Listy z Kalkuty z d. 3. Lipca donoszą, iż zebrane tamże do tego czasu woysko dla wypędzenia Birmanów z kraiu Angielskiego iest dosyć liczne, do osiągnienia tego zamiaru bez dywizyi Madraskiey, że nieprzyiacielowi w stanowisku w Ramoo wporze dżdżystey, kiedy szkodzić nie może, dozwalaią spokoyności, pochodzi z tąd, że do wyparcia onego sposobnieyszego czasu oczekuią.

W d. 20. Listopada, zawinął do Portsmuth okręt przewozowy Frimsbury z przylądka Coast, z kąd wypłynął w d. 29. Sierpnia z rannymi Oficerami i szeregowymi, z których 8 umarło w podróży. Gdy okręt odpływał, od czasu klęski przez Aszantów poniesioney w miesiącu Lipcu, panowała spokoyność na granicach osady. W Aera, gdzie okręt zawinął, rozeszła się wieść, iż z powodu, że zamiar Króla Aszantów (Addo Assia) wypędzenia Anglików z kraiu nieudał się, zrządził nieposłuszeństwo i niechęć w woysku, przezco nietylko Królestwo ale i życie utracił, albowiem Dunquirasowie korzystaiąc z bezbronnego stanu Państwa, napadli na iego kray i takowy i stolicę zrabowali. Woysko Angielskie na przylądku Coast i maytkowie eskadry Kommodora Bullen dosyć w dobrém byli zdrowiu. Okręt Królewski Viktor zabrał w zatoce Benin Hiszpańskiego szonera z 270 niewolnikami, którzy to handel ieszcze tam mocno prowadzą.

Rząd odebrał wiadomości od Pułkownika Grant z przylądka Coast-Castle dochodzące do d. 7. Września. Aszanty znikli z sąsiedztwa zamku; atoli osada ucierpiała wiele przez choroby, które iednakże w ostatnich czasach poczęły się zmnieyszać.

W d. 20. Listopada spostrzeżono w Glasgowie przy wschodzie słońca blask na niebie, iakby wszystko miasto było w ogniu. Szyby w oknach zdawały się być czerwono malowane. Co wzięto za przepowiednią maiącey niebawem nastąpić burzy. (Ta nie długo nadeszła, i wszędzie na wyspach Angielskich i w Londynie wielkie poczyniła spustoszenia.)

W d. 22. i 23. z. m. mocna burza iakiey od lat 30 nie pamiętaią, zrządziła wielkie szkody na brzegach i w kanale. Z Portsmuth donoszą, że prawie wszystkę część niższą zalała woda, i że z innemi częściami nie było związku. Okręt przewozowy, Admirała Bukeley, z 110 ludźmi woyska, wielą kobietami i dziećmi, rozbił się pod miastem, atoli wszyscy ludzie zostali uratowanemi. W Dorchester niezmierny komin na domie Proboszcza spadł, i zabił Rektora Probostwa w łożku. Ze wszystkich brzegów dochodzą smutne wiadomości o nieszczęściach i szkodach.

Równie straszna była burza w Londynie. Mnóstwo kominów spadło na ulice i wiele domów zostało uszkodzonych. Okręty na

Tamizie poniżey mostu Londyńskiego, podobnie wiele ucierpiały, a kolosalny okręt Kolumbus tylko z naywiększą usilnością zdołano utrzymać na kotwicy.

Trzechkrotny pożar w Edynburgu zrządził znaczne szkody. W d. 17. wszczął się w Bells-Wynd czwarty pożar ale iak mówią nieznaczny. Zresztą zdaię się, że urządzenie do gaszenia ognia w tem mieście, nie było w naylepszym porządku.

Francyia.

— *Z Paryża d. 22. Listopada.* —

Wyszło nakoniec postanowienie Królewskie, zwołuiące zgromadzenie ciała prawodawczego we Francyi:

Karol z Bożey Łaski

Król Francyi i Nawarry i t. d.

Na raport naszego Ministra Sekretarza Stanu Spraw Wewnętrznych rozkazaliśmy i rozkazuiemy co następnie: 1) Izba Parów i Izba Deputowanych, z Departamentów zwołane są na dzień 22. Grudnia. 2) To postanowienie ma bydź wciągnięte w zbiór praw. 3) Nasz Minister Sekretarz Stanu ma sobie poruczone wykonanie tego postanowienia. — Działo się w zamku naszym w Tuilleryach, d. 20. Grudnia, roku łaski 1824, a pierwszego panowania naszego.

Karol.

(Podp.) Minister Sekretarz Stanu Spraw Wewnętrznych, Corbiere.

W d. 28. Listopada dał Król szczególne posłuchanie Hrabiemu de la Puebla i del Maestre, nadzwyczaynemu Posłowi iego katolickiey Mości. Publiczne posłuchanie, na którem Poseł wręczy Królowi swoie listy wierzytelne, nastąpi dopiero po żałobie Dworskiey.

W d. 27. Listopada prezydował Król Radzie gabinetowey, która trwała 4 1/4 godziny a na którey oprócz Delfina i Ministrów wydziałowych, byli Ministrowie Stanu,. Xiążę Levis, Hrabia Dupont, Hrabia Vaublanc, Wice-Hrabia Laine, Baron Postal i P. Martignac, iakoteż Sekretarze Stanu Labouillerie i Hrabia Portalis. W d. 28. odprawił znowu Monarcha zwyczayną Radę Ministeryialną.

Król Jmć kazał Prefektowi Niższego Renu przesłać 15000 franków, iako pierwszą pomoc do podzielenia między tych, ktorzy przez powódź zostali uszkodzonymi.

W d. 26. Listopada odbyła się u P. Villela Rada handlowa trwaiąca 4 1/2 godziny na którey znaydowali się wszyscy Ministrowie.

Kollegium wyborcze obwodu Bergerac obrało swego Prezydenta P. Delpie, zatem Kandytata ministeryialnego na Deputowanego, a to w mieyscu zmarłego Maine de Biran.

Gwiazda donosi, że i Kollegium wyborcze w Kondom, w Departamencie Gers, wybrało roialistycznego Kandydata, P. Barosse znaczną większością głosów.

Stosownie do rozporządzenia Król. z d. 11. Listopada, szkoła iazdy będąca dotąd w Versalu przeniesiona znowu będzie do Saumur. Dzielnica, Artois, w którey dotąd ta szkoła była, przeznaczona iest na kwatery gwardyi przyboczney w Versalu. Niektóre dzienniki donosiły mylnie, iakoby Margrabia Lauriston mianowany został dowódcą tey szkoły iazdy, mieysce to, rozporządzoném Król. z d. 17. Listopada poruczone Marszałkowi polnemu, Margrabiemu Oudinotowi.

Król Jmć raczył zezwolić na pensyią z listy cywilney dla Kawalera Saint-Meard, znanego, przez pamiętnik o swoiéy 24 godzinney obawie śmierci w krwawych dniach 2. i 3. Września. — Król Jmć zezwolił w tymże dniu na pensyią dla P. Lafolie, który z Król. ochotnikami udał się za Królem do Gandawy, a który w d. 9. Thermidora miał odwagę ogłosić na ratuszu Paryzkim, że Roberspierre iest wyięty z pod prawa. P. Lafolie został natychmiast aresztowany, i przed owém potworem stawiony, który go kazał zamknąć do więzienia, z kąd dopiero po straceniu Roberspierra został uwolniony. — Również otrzymał pensyią P: Loizeroles, były żołnierz gwardyi lekkiey dragonów Ludwika XVI., znany przez podziwienia godne poświęcenie się swego oyca, który za niego poszedł na rusztowanie.

W nocy z. d. 24. na 25. Listopada zaszły zaburzenia w Król. Kollegium w Orleanie, zagrażaiące życiu wielu nauczycielom, którzy musieli wezwać pomocy siły woyskowey.

Gwiazda donosi z Bajonny z d. 24. Listopada: »Pułk 24. liniiowy, maiący zastąpić 2 pułk Szwaycarski, przybył tu dzisiay. Hrabia Corres, wysłany przez Króla Jmci Hiszpańskiego dla przyięcia Jego Królew. Mości Xięcia Maxymiliana Saskiego na granicy, bawi od dnia onegdayszego w naszém mieście. (Jego Królew. Mość ziechał pod imieniem Hrabi Prauna z dostoyną swoią córką do Toulouzy w d. 21. Listopada, i dnia następuiącego w dalszą puścił się drogę.)

Podług nowego wyrachowania korzyści P. Ouvrarda, podczas dostawy dla woysk w dzienniku handlowym umieszczonego, które ma być dokładnieysze iak poprzednicze, tenże o-

trzymał od Rządu 100,524,500 frank. wydał 44,434,375 fr. a zatem zyskał 56 mill. 90,125 fr.

Pierwsza Wielka Rada Gabinetowa, która się odbyła niedawno, zaymuie teraz całe miasto i wszystkie prawie Dzienniki; każdy utrzymuie, że ma dokładną wiadomość o przedmiocie narady, a każdy co innego powiada. — Dziennik handlowy twierdzi, że rozbierano proiekt względem wynagrodzenia emigrantów; Kuryier zaś, że była mowa względem żądania Hiszpanii, aby woyska Francuzkie dłużey w tym krain zatrzymano. Gazeta Codzienna zapewnia nakoniec, iż naradzano się nad obudwóma przedmiotami, i dodaie: że Prezes Rady Ministeryialney podawał wnioski, o które Król poiedyńczo wszystkich Członków zapytywał i oświadczył: że sam przedmiot ten dokładniey rozważy. — Sprzeczność, w iakiey zostaią w tey mierze Dzienniki, iest dowodem, że wszystkie nie wiedzą, o czém w Gabinecie była mowa. — Jeden tylko Arystarque pisze z pewnością w tych słowach: »Lubo niemal wszystkie Ministeryialne Dzienniki zaprzeczaią temu, sądziemy się iednak upoważnieni do zapewnienia, że ostatnia Rada Gabinetowa zebraną była iedynie dla naradzenia się w przedmiocie wynadgrodzenia emigrantów. A ponieważ zdania Członków bardzo w tey mierze rozdzielone były, Król przeto, iak zapewniaią, zaraz po wysłuchaniu wniosków, nie dopuszczaiąc właściwey dyskussyi, zamknął posiedzenie Rady. Jak dalece w tey mierze wiadomość nasza iest dokładną, radzibyśmy się od Gwiazdy dowiedzieć.« (Dziennik Gwiazda nic na to nie odpisał.)

Zjednoczone Niderlandy.

Król Jegomość, w celu skuteczniejszego zapobieżenia handlowi murzynami, osądził za potrzebę zaostrzyć kary ustawą z d. 20. Listopada 1818 obięte; proiekt w tey mierze do ustawy Stanom Jeneralnym podany, składa się z 4 artykułów, z tych pierwszy, za występek obięty ustawą z d. 20. List. 1818 w artyk. 1 i 2 oprócz zabrania okrętu do tego handlu użytego, wskazuie na zapłacenie 10000 ZR. i karę 15stoletnią do robót publicznych; wtóry nakazuię karać czynności zawarte w 3. i 4. artykule wspomnioney ustawy, pięcioletnim więzieniem; trzeci, wyraża, że w wyiątkach arty: 5. wspomnioney ustawy, nie iest obięty przywoz niewolników do osad Królestwa Niderlandzkiego pochodzących z obcych osad, dokąd wolny iest przywoz takowych z Afryki. — Czwarty artykuł utrzymuie resztę rozporządzeń wspomnioney ustawy.

Niemcy.

Ministeryium Heskie wydało rozporządzenie z d. 18. Września, mocą którego podróżni zbieraiący zamówienia na towary zagraniczne bez iarmarku przywożone, wolni dotąd od ciężarów publicznych, obowiązani są płacić do Kassy Państwa podatku zarobkowego od 3 do 9 talarów za każdy kwartał a 8 dobrych groszy do kassy ubogich mieyscowych, za każdy dzień pobytu w interesach handlowych, pod karą pięć lub dziesięć razy wspomnioney ilości w razie uchybienia.

Toż Ministeryium zaleca, aby pobór podatków stałych za miesiąc Listopad i Grudzień był zawieszony dla tych osób, które przez powódź poniosły szkodę na maiątku swoim.

W d. 15. Listopada spalono w Karlsruhe za 908,193 ZR. 30 kr. obligacyy długów Państwa i Kuponów, które kassa umarzaiąca w roku rachunkowym 1823—24 wykupiła, a to w obecności Kommissarzów z Wydziału Sprawiedliwości i Skarbu.

Prussy.

Królewski list gabinetowy względem małżeństwa N. Króla Jmci (pisze Gazeta Hamburgska) iest w następuiącey osnowie:

»My Fryderyk Wilhelm, z Bożey łaski Król Pruski. (Tu wymienione są wszystkie tytuły.) Gdy z niedocieczonych wyroków Boga, naydroższa i naykochańsza Małżonka, Królowa Ludwika, zawcześnie przez śmierć d. 19. Lipca 1810 wydartą Nam została, a Opatrzność obdarzyła kwitnącém potomstwem Królewskie małżeństwo Nasze, i następstwo Tronu podług wszelkich nadziei ludzkich było zapewnionem, wahaliśmy się przystąpić do drugiego Królewskiego małżeństwa. Ze iednak teraz naymłodsza Nasza ukochana córka wkrótce zaślubioną będzie, a rozłączenie się ze wszystkiemi Naszemi kochanemi córkami, przy Naszych podeszleyszych latach pozbawia Nas towarzyskiego i domowego pożycia, przeto za przyiacielską radą bliskich krewnych, a szczególniey zapewniwszy się o nayserdeczniejszém porozumieniu Jego Królewskiey Wysokości, Królewica Następcy Tronu, oraz wszystkich obecnych tu teraz kochanych Naszych dzieci i dzieci szwagrów, postanowiliśmy przystąpić do drugiego małżeństwa, i Hrabiankę Augustę Harrach dla zalecaiących ią szacownych przymiotów, z zezwoleniem iey rodziców, obrać za przyszłą Naszę małżonkę. W dniu dzisieyszym mianowaliśmy Hrabiankę Harrach, Xiężną Lignicką i Hrabiną Hohenzollern, i

chcemy, aby to małżeństwo podług ustaw Naszego Królewskiego Domu było teraz i na przyszłość uważane za małżeństwo morganatyczne, dla czego niniejszém stanowiemy, iż w przypadku potomstwa spłodzone dzieci i ich potomstwo nosić maią tytuł: »Xiążąt i Xiężen Lignickich, Hrabiów i Hrabin Hohenzollern, oraz używać herbu małżonce Naszéy, Xiężnie Lignickiéy, nadanego. Ci Xiążęta i Xiężne Lignickie, Hrabiowie i Hrabinie Hohenzollern, z potomstwem swoiém, są i będą wyłączeni od wszelkiego następstwa i wszelkich praw spadkowych i innych, służących Xiążętom i Xiężnom Domu Królewskiego, oraz maią być uważani, za zupełnie zaspokoionych przez postanowienie, które podobnież dzisiay w osobném, i na wezwanie Nasze przez Jego Królewską Wysokość, ukochanego syna Naszego, Królewica Następcę Tronu, wspólnie podpisaném pismem obięliśmy, w którém przeznaczyliśmy pieniądze na szpilki i fundusz wdowi małżonce Naszéy Xiężnie Lignickiéy. O tych uczynionych przez Nas rozporządzeniach i postanowieniach uwiadomiliśmy małżonkę Naszę, Xiężnę Lignicką i Hrabiów iéy Rodziców, i zapewniliśmy się o ich przięciu, iak w wydaném przez nich osobném piśmie Nam oświadczyli. Gdy małżeństwo Nasze z Xiężną Lignicką, nastąpiło przez pobłogosławienie Doktora Eylert, Biskopa Ewanielickiego, w kaplicy Zamkowéy w Charlottenburgu dnia dzisieyszego w obecności kochanego Naszego Syna, Jego Królewskiéy Wysokości, Królewica Następcy Tronu, oraz Jego Królewskiéy Wysokości Wielkiego Xiążęcia Meklenburgsko-Strelitzkiego, tudzież Hrabiów Rodziców, i kilku wyższych sług Naszych, ogłaszamy więc niniejszém Xiężnę Lignicką, Hrabinę Hohenzollern, za Naszą ślubną małżonkę. Na co wszystko kazaliśmy wydać niniejsze pismo i własnoręcznie ie podpisaliśmy z dołączeniem większéy Naszéy Królewskiéy pieczęci.«

»Działo się w Berlinie dnia 9 miesiąca Listopada, roku po narodzeniu Chrystusa 1824 a 27go panowania Naszego.«

(L. S.) (*podp.*) »Fryderyk Wilhelm.«
Baron Altenstein. Kircheisen. Hrabia Bülow. Schukmann. W. Xiążę Wittgenstein. Hra: Lottum. Klewiz. Hake.

Powszechna Gazeta Stanu Pruska z dnia 26. Listopada zawiera następuiący artykuł: »Wszystkie prawie Francuzkie Dzienniki, nie wyłączaiąc Monitora, pisały o aresztowaniu w Dreznie Professora Cousin, w sposobie, który opieraiąc się na fałszywych domysłach, nieuchronnie do fałszywych wieść musiał wniosków. Nie przeciw namiętnym pomienionych Dzienników w tym interesie gadaninom, które w oczach każdego rozsądnego człowieka iuż w swym oczywiście osławiaiącym zamiarze dostatecznie się zbiiaią, lecz iedynie tylko, aby sprostować mylne zdania, które z niewiadomości prawdziwego związku rzeczy powstały, te kilka słów umieszczamy. Dla dopięcia tego celu dosyć będzie zastanowić się należycie nad historycznym powodem tego zdarzenia, i uważać śledztwo tak, iak ie pod prawnym względem uważać należy. — W dalszym postępie śledzenia wielorakich taynych zabiegów w Niemczech, które dążyły do ułatwienia celów rewolucyynych, okazały się znaczne porozumienia przeciw Professorowi Cousin, iako uczestnikowi zbrodniczych zmów, których związek z obcemi kraiami żadnemu iuż oddawna nie podlegał powątpiewaniu. Centralna Kommissyia śledcza w Moguncyi, kieruiąca imieniem całéy ligi Niemieckiéy, odbywaiącymi się w różnych mieyscach, lecz zawsze w spólnym interesie wszystkich Państw Związkowych, badaniami, uyrzała się przez owe, urzędownie do iéy wiadomości doszłe poszlaki, powodowaną, korzystaiąc z przedsięwziętéy przez Professora Cousin do północnych Niemiec podróży, rozporządzić aresztowanie onegoż. Wezwała o to Władzę Król: Saską w Dreznie, gdzie Professor Cousin tymczasowy miał pobyt, z prosbą, ażeby poymanego oddała Rządowi Pruskiemu, iżby tenże w rozpoczętych iuż oddzielnie badaniach mógł go słuchać oko w oko z tymi winowaycami, którzy się na niego powoływali. W tym samym czasie doniosła Centralna Kommissyia śledcza Rządowi Pruskiemu o środkach w Dreznie przesięwziętych i prosiła go, ażeby odebrał aresztowanego w namienionym dopiero celu. Dopełniaiąc wezwania tego oba Rządy, dopełniły tylko obowiązku, który maią w swych stósunkach względnie całego związku Niemieckiego, w którego imieniu i mocy, i wezwanie i dopełnienie wezwania nastąpiło. Zaszłe aresztowanie nie może tedy być uważane, ani za interes Saski, ani Pruski, lecz iedynie za interes Niemiecki, i byłoby to nieznać wcale położenia rzeczy, chcąc ie za coś innego uważać. Tak rzecz biorąc upada sam przez się wszelki pozor uchybienia, które w tak zwaném wydaniu i przewiezieniu poymanego do Berlina znaydować chciano, albowiem Władza Związkowa równe ma prawo działania w całym obwodzie ligi Niemieckiéy. Ze strony zaś samego

Związku postępowano przy aresztowaniu Professora Cousin tylko podług niezaprzeczonego prawa, z mocy którego wolno każdemu Rządowi, aresztować w swym kraiu i do indagacyi pociągać każdego cudzoziemca, który się dopuści iakiego występku przeciw temuż Rządowi, lub przez ważne doniesienia staie się podeyrzanym uczestnictwa w podobnych występkach. Tey, na prawie Narodów oparțey zasady i Rząd Francuzki nigdy nie zaprzeczał, ale owszem działał podług niey w podobnych przypadkach w własnym kraiu. — Cała więc rzecz w należytey formie prawa została rozpoczęta, i prędkiego końca spodziewać się należy. Jeżeli posądzenie Professora Cousin, okaże się płonném, w ówczas z polecenia tey saméy Władzy, która go aresztować kazała, niezwłocznie zostanie uwolnionym; przeciwnie czeka go kara prawami oznaczona, w miarę iego występku. W pierwszym przypadku ubolewaćby naturalnie wypadało nad nieszczęśliwym losem literata będącego z innych względów, nie bez zasługi, iż przez czas nieiaki pozbawionym był swey wolności i nie mógł się oddawać swym uczonym zatrudnieniom; lecz taką szkodę każdy, kto przez niebezpieczne związki i liczne obżałowania, ściągnął na siebie podeyrzenie, tylko sobie samemu, a nie Władzy Rządowéy przypisać winien. W żadnym iednak przypadku los uwięzioney osoby, tak łagodnego i ze wszech miar ochronnego, iak Professor Cousin, doznaiącey obeyścia, nie powinienby wzbudzać tak żałosnych tren, z iakiemi się Dzienniki Francuzkie do uprzykrzenia odzywaią.«

Podług wiadomości giełdy Hamburgskiey ze Szczecina z d. 24. Listopada: »Aby Szczecinowi powrócić część działalności, iaką utracił przez żeglugę na Elbie, Rząd postanowił: 1) Szczecin będzie miał wolny port dla wszelkiego rodzaiu przywozu. 2) Ci, którzy na Odrze prowadzą handel przewozowy, będą mieli ulgi po 2 1/2 procentu w podatkach. 3) Za przewoz na rzecę Hawel pobierane będą 4 śrebr. gro. od cetnara. 4) Aby ułatwić odstawę cynku i innych ciężkich produktów Szląskich, od których nie można wymagać wielkiey opłaty, ma się odbywać w Szczecinie wielki iarmark na wełnę w Czerwcu każdego roku. 5) Rząd wniydzie w układy z Duńskim Rządem o zniżenie cła na Sundzie od różnych artykułów, iako przedmiotów handlu Szczecina.«

Pod d. 19. Listopada ogłoszona została nowa taryfa podatkowa, która zawiera niektóre odmiany w dawnieyszéy taryfie, a do któréy dołączone iest nowe cło na Elbie i Wezerze.

— Z Gdańska. —

W ciągu tego roku wyprowadzono ztąd: pszenicy 4985 łasztów, z których 2625 do Amszterdamu, 93 do Bremy, 180 do Hamburga, 1384 do Jersey i Guernsey, 75 do Londynu, 28 do Liwerpoola, 115 do Lizbony, 81 do Oporto — żyta 477 łasztów, z których 194 do Amszterdamu, 261 do Schiedam — jęczmienia 156 łasztztów, z których 3 do Schiedam, 144 do Jersey i Guernsey, 8 do Londynu — grochu 266 łasztów — siemienia lnianego 51 łasztów — rzepaku 10 łasztów — mąki 45,247 beczek.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy. —

Ogłoszoném zostało postanowienie JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, wydane dnia 7 Września r. b., iż dla zapobieżenia napływowi do Warszawy i Pragi żydów, odtąd żaden żyd nie będzie przyięty na mieszkanie w Warszawie, chyba ieśli nabędzie plac pusty dla wymurowania domu, a to w przeciągu roku z okazaniem 60,000 Złtp. maiątku. Może być przyięty kupiec wylegitymowany maiący maiątku także Złtp. 60,000, lub właściciel fabryki, lub zdatny do iakiéy posługi publicznéy za świadectwem Rządowém, każdy iednak oddawać powinien swe dzieci do szkół publicznych. — Każdy żyd, przybywaiący na czas do Warszawy, nie będzie przepuszczony przez rogatki, gdy nie opłaci pozwolenia pobytu dziennego, takowe pozwolenie na papierze stęplowym gr. 10, płacić się ma za dzień gr. 20. Ktokolwiek przyymie na mieszkanie żyda nie maiącego takowego zezwolenia, lub dozwoli pobytu nad czas oznaczony, zapłaci 12 Złtp., a za każdy raz opłata będzie podwoioną. Kto pozwolenie sobie dane, odda drugiemu, zostanie do Sądu odesłanym. Opłaty od zezwoleń i za kary, przeznaczone są na szkoły elementarne żydowskie. Żydom mieszkaiącym w Warszawie, wychodzącym za rogatki, dawane będą znaki, które przy powrócie oddawać powinni.

Redakcyia Józefa Benny; Druk Pillara.